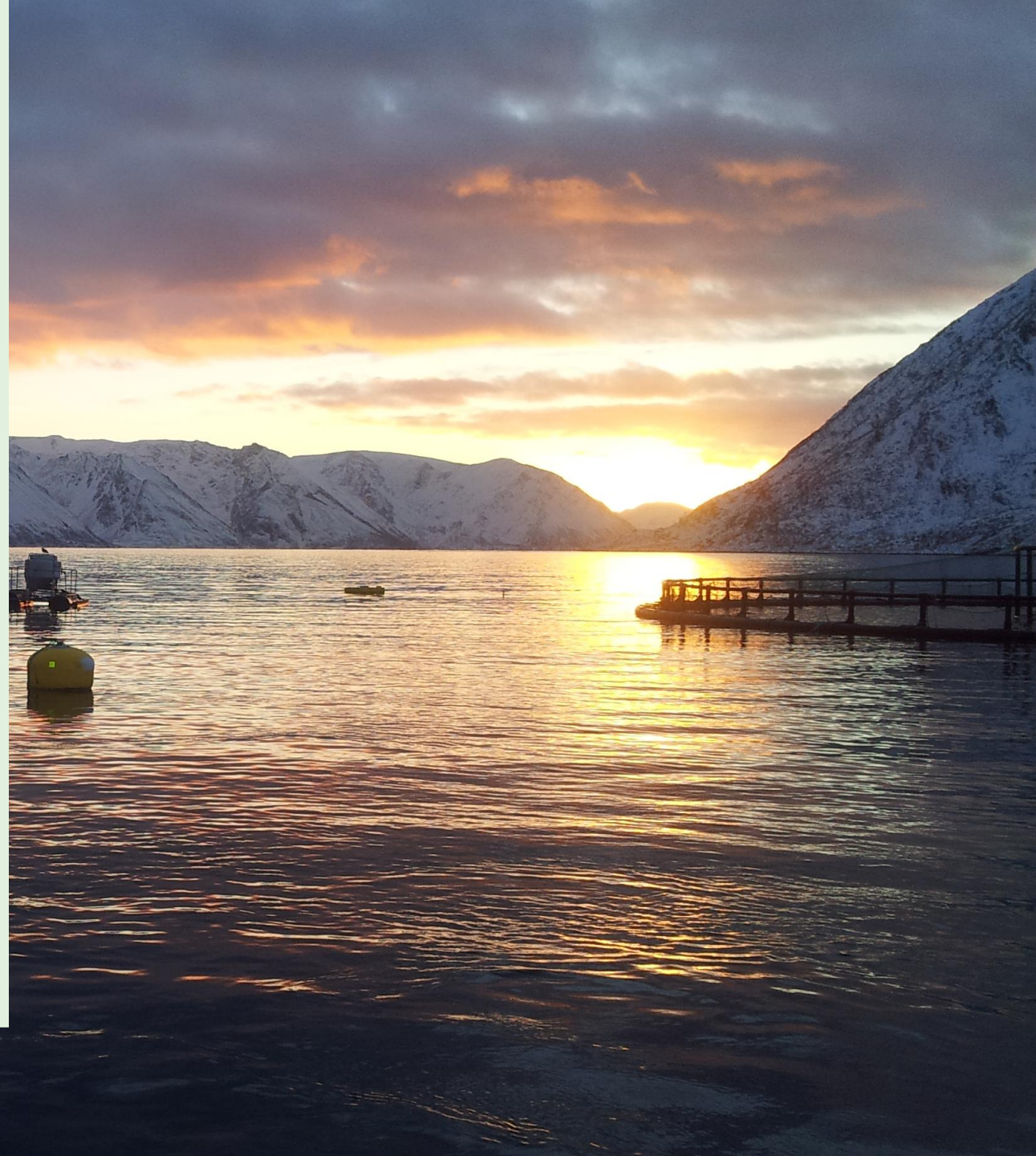
Mattilsynet
Biebmobearráigeahčču

Om regelverket og forsøksdyrvirksomhetene

Gardermoen 20.11.2025

Gunvor Knudsen

Status – regelverk – hva skjer?

- Revisjon
  - Tillatte avlivingsmetoder (annex IV/vedlegg C)
    - Avliving av sebrafisk, hypotermi
  - Krav til hold av dyr som skal brukes i forsøk (annex V/vedlegg F)
    - Hold av sebrafisk og spurvefugler
    - Alarm og beredskapsplan

- HK: utkast til forskrift og høringsbrev kommer snart

  - Lenke: Forsøksdyrdirektivet: endringsbestemmelser om standarder for stell, plassering og avlivning | europalov

  - Følg med ☺

Status – årsrapport - forsøksdyrstatistikk

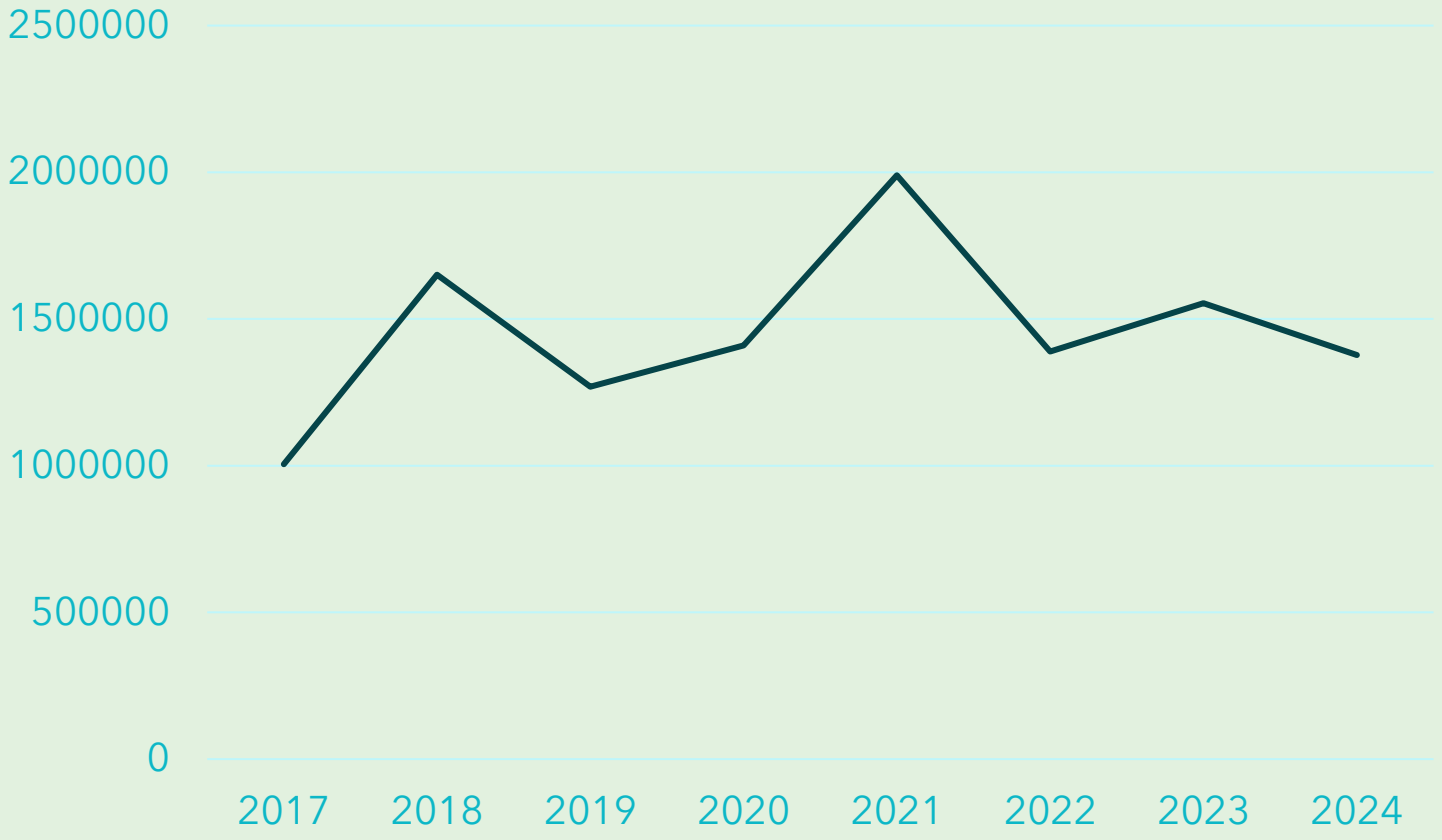
- Årsrapport 2024, sendt til EU (ALURES) **10. november**
  - 100% innrapportering (fra 2018)
  - Kvalitetssikring (fra 2022)
- Veiledning: Rapportere om bruk av dyr i forsøk | Mattilsynet

  - Hvor finner du forsøksdyrstatistikk?
    - Mattilsynets nettsider Bruk av dyr i forsøk | Mattilsynet
    - ALURES Statistics and non-technical project summaries - Environment
    - Norecopa, 2018-2023, Statistikk

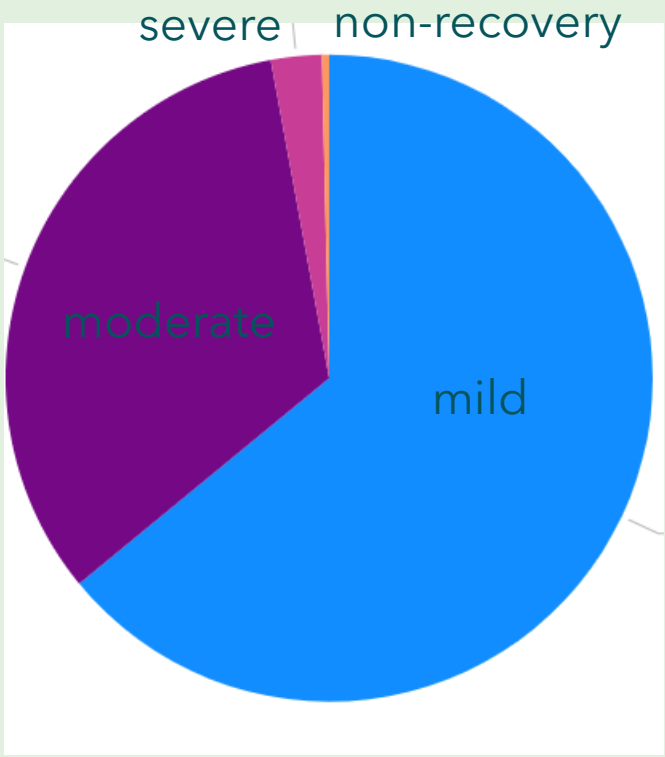

Forsøksdyrstatistikk

Alle dyr 2017-2024 (EU)

Belastningsgrad 2024

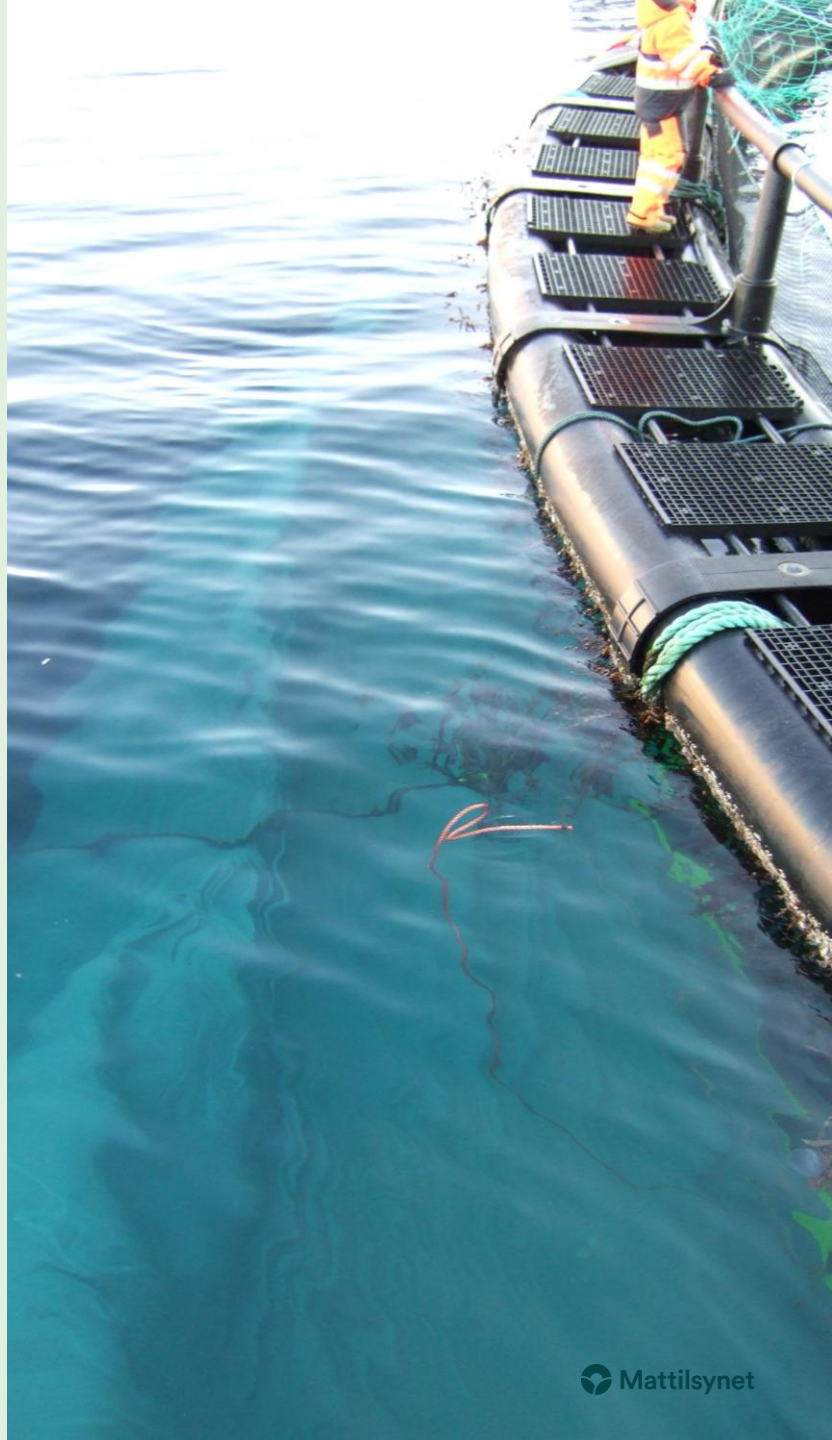
Kompetanse (§24)

- Praktisk, teoretisk og oppdatert
- Skriftlige rutiner i forsøksdyrvirksomheter
  - Husk både interne og eksterne brukere

Forsøk utenfor godkjente lokaler (feltforsøk)

- Husk virksomhetens ansvar for feltforsøk
  - Kompetanse, kvalitetssystem/rutiner og avvikshåndtering

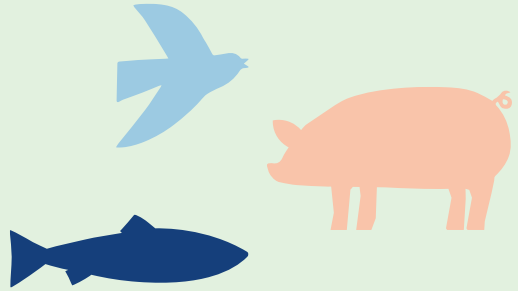
Mattilsynet

Videreføring av forsøk

- Hvorfor er det behov for videreføring?
  - Husk å forklare hva som er oppnådd og hva som fortsatt mangler

Raffinering – humant endepunkt

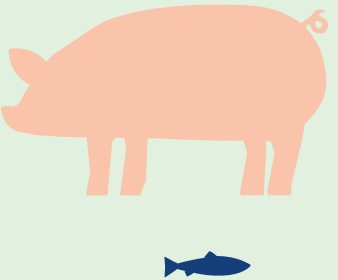

- **Forhåndsbestemte**, **objektive**, **kvantifiserte** og **irreversible** grenser for når nok er nok
  - «avvikende svømmeatferd»: er det morbund fisk eller fisk som svømmer litt saktere?
  - Sår (skår 2): lar de seg tas ut, uten å forstyrre forsøket?
  - «vurdere» å ta ut dyr vs. å faktisk gjøre det. Forstås ordet «stoppkriterier» bedre enn HE?

- Praktisk gjennomførbare
- Må være tilpasset det aktuelle forsøket. Ikke «one-size fits all»
- Så tidlig som mulig:
  - Smitte-/infeksjonsforsøk: kliniske symptomer og dødelighet vs. qPCR
  - Maksimal størrelse på tumor?/Maksimal vektnedgang?
- Behov for bedre opplæring/kompetanse i virksomhetene?

- Bedre beskrivelser i søknader, raskere søknadsbehandling

Skåringsskjema

- Skjema skal være tilpasset og justert til det enkelte forsøk
- Et bra skjema vil være et godt hjelpemiddel for å overvåke dyrevelferden
- Et dårlig tilpasset skjema er verre enn ikke skjema
- Et dårlig tilpasset skjema tyder på manglende forståelse. Kompetanse?
- Ikke et krav, men vi bruker mye tid på veiledning (pattedyr)

Oppsummering

- Høring, revisjon av vedlegg C og F
- **Kompetanse**
  - Dokumentert; praktisk, teoretisk og oppdatert
  - Rapportering

- Feltforsøk

- Forsøksdyrene i Norge trenger at vi har mer **kompetanse** om 3R
  - Raffinering; humane endepunkter og skåringsskjema

Takk for oppmerksomheten

Mattilsynet